

mint pl. az őszi szántásban. Viszont az is tagadhatatlan, hogy az őszi szántást követő fagy porhanyító hatással van a talajra és a gyomnövények gyökereinek egy részét is károsítja.

A nyugatkanadai gyarkorlat azt mutatja, hogy általában a túl mély szántás nem alkalmazható valami különös sikerrel. A farmerek és az Experimental Farmok tapasztalata a 4-6 inches mély szántást tartja legcélszerűbbnek. Ajánlatos azonban minden évben változtatni a szántás mélységét, azaz egyszer négy, másszor öt vagy hat inches szántani, hogy mindig más és más földréteget forgasson meg az eke és így a szem mindig különböző és lehetőleg károsanlatlan rétegbe gyökerezze minél egészségesebb, életerősebb növényre fejlődhesen.

MODERN TÁRCSÁS, KAPARÓ ÉS KAPALÓ ESZKÖZÖK A GAZDA SZOLGÁLATÁBAN

A kezdetleges földművelő szer számok kora immár lejárt és míg egyesek minden pénzüket kísérletezésükre költik, mások vagyont szerettek a technika szándékának megfelelő talajfelszámogató mezőgazdasági eszközök gyártásával. A mai farmer tehát a legmodernebb felszereléssel indulhat neki a vetést előkészítő és gyomnövényirtó nagy munkának. Ez az őse nem csupán egyszerű munka, hanem valóságos háború. Harc a napról napra jobban szaporodó vadócok ellen, amelyek jobban bírják a fagyasztó kanadai telet, a tikkasztó nyári szárazságot és a szélviharokat, mint az ember által évezredes fáradsággal nemesített gabonafajták.

A kapálógépek (kultivátor), a gyomnövények gyökereinek alapos kirtásán kívül azonban még más hivatása is van. Az úgynevezett kacsálábú vasakkal ellátott kapálógépek, miután alakjuk és munkájuk emlékeztet az ekevasára, szintén megajátják, ezáltal a meleg napsugarak hozzájuttatásával fölmelegítik a

talajt, sőt völgy és halomsorokat idézve elő a föld felszínén, a csapadék, különösen pedig a hó egyenletes elosztását és a talajba való beszivárgását mozdítják elő.

AZ EKE UTÁN AKASZTOTT "PACKER" FONTOS SZEREPE

És éppen azért megfizethetetlen a kultivátor a gazdaságban, miután, ha például az ugart vagy az őszi szántást még a fagy beállta előtt lehetőleg keresztirányban, de legalább is egyszer megkultiváljuk, akkor bizonyára kiirtottuk vagy legalábbis megsértettük a gyomnövények gyökereit s egyszerűságra a téli nedveséget is biztosítottuk. Ebből következik, hogy a kultivált ugar termékenység szempontjából felér a friss tavaszi szántással.

Az őszi szántás kultiválására rendszerint nem akad idő a tél beállta előtt s így azt nem szokás el sem boronálni, hogy a hó lehetőleg megakadjon a görnyögek között és a gyökerek is jobban kifagyjanak. Azonban, ha az őszi szántáson, amint a fagy enged végigmegyünk a tárcsáboronával és ha lehet közelebb kerülünk a vetés előtt, de utána feltétlenül megfogaszoljuk, sőt ha lehet még meg is hengerejük — akkor biztosak lehetünk afelől, hogy jó „melegágyat” adunk a gabonának, amelyből így reményteljes termés fejlődhetik.

A tarló tavaszi felszántása előtt ajánlatos akár tárcsás, akár rugós fogu boronával felkaparni csak azután felszántani a földet, hogy ezáltal a már gyökeret vert gyomokat megzajítsuk. Míg nehéz, agyagos talajon a szántás utáni közvetlen fogsolás a legjobb, addig a könnyebb talaj megkívánja a hengerelet a kiszáradás megakadályozására.

Az utóbbi években forgalomba hozott ekehez kapcsolható és aránylag nem túl drága hengerek tényleg megfizethetetlen szolgáltatást tesznek a farmernek amennyiben a földet a szántással egyidejűleg porhanyítják, egyengetik és a farmer körülbe-

lül ugyanazzal a vonóerővel rengeteg földet takarít meg.

Az ilyen megmunkálás után nem is kell vetés előtt boronálni, csak azután s ennek örül a jó farmer, mert tudja, hogy tavasszal, ha ugyan alaposan meg is

AZ „IDEGEN” SAJÁTOS ÉTLAPJARÓL

ÉSZAKAMERIKA FÖLDJÉRE SZAKADT EURÓPAI UTOLSÓ ERŐDJE A KONYHÁJA — TURÓS CSUSZTÓL A SPAGETTI-IG ÉS VISSZA

Az „idegen”, amint Kanada földjére tette a lábát, a legtöbb esetben hangtalan fogadalmat tesz önmagának, hogy elveit az összes európai szokásokat és egy kettőre igazi, vérből amerikaivá lesz. Persze a dolog nem oly egyszerű... Sem az európai szokásokat elvetni, sem az amerikaiat felvenni, nem könnyű dolog. Ezer és ezer szál fűzi az idegen régi hazájához és régi társadalmi, helyi szokásokhoz, az új életmód pedig lehet rokonszenves, vagy ellenszenves, de sokáig idegen marad.

Az új életkörülményekhez és szokásokhoz formálódni egy kis vértelen forradalmat jelent. És ebben a harcban az utolsó erőd a nemzeti eledel: az idegen konyhája... Az idősakadt európai talán könnyedséggel eljáratja az angol nyelvet, talán hamarosan jó polgára is Kanadának és új hazáját talán vért is ontaná, de azért a kanadai levest mégis mosogatóként tartja, a sóbélbe főtt zöldséget és főzeléket még sem képes komolyan venni és nem hajlandó olyan könnyedén belemenni abba, hogy az ételek-ből hiányzó zsir és az étkezés közben elfogyasztott vajjal kenyerrel pótolja.

Persze, ha bármennyire is ócsároljuk az itteni konyhát nem könnyen lennénk képesek megegyezni afelett, hogy mivel is tudnók pótolni a hírből lunch room étlapokat? Ugyanis, ha egy norvég vagy svédet kérdejük meg, ő a világ legtermészetesebb hangján fogja válaszolni, hogy a „saari-kool” a „szjetos” és a „nökkeltos”. nál soha különbséget még nem találtál szakszak. A magyar ember eszer dolába merné fogadni hogy egy jó tá-

pell művelni a földet, időt vesztegetni nem szabad, mert a kanadai ős nem ismer kegyelmet és csupán néhány napos tavaszi késlekedés könnyen sok-sok dolláros kárt okozhat.

paprikás gulyánál, aminek a tetejére jön egy jó tányér tejfölös és tepertős turós csusza, jobbat emberfia nem evett. A cseh viszont kész ráduplálni az ő savanyúkáposztás disznóstíjjával, amhez még „knedli”-nek nevezett gombócok járulnak nem vesse fel a verseny semmiféle konyhai mestermű. A német sem marad rest az ő „schweinsbraten” vöröskáposzta vagy sauerbratenjével. A híres apfelstrudel sem kiamlaka.

Különösen ünnepi alkalmakkor tessék magadért a bevándorolt háziasszony a déli olaszok, akik különben is elnekelnek a tengeri eledelüket, karácsonykor tolerálják az asztal hálfélékkel és osztrigákkal és ilyenkor készítenek a híres panettonet, ami gyümölcsből készült édesesség és a sianal panfortét. A dánok, németek és csehek sült liba mellett ünneplik a karácsonyt Est a németek egy egész különleges mártással szolgálják fel: amit csak a német delikatesz-üzletekben lehet kapni. Több itteni norvég kereskedő szentelt egész idejét a „luftfah” a szárított hal behozatalának, amit nagy tömegekben fogyasztanak a skandinávok, különösen karácsonytájtán. A délszlávok fiatal malacok sütnék egészben karácsonyra a magyaroknál inkább szalveszter északán vagy vjévkor tállalják fel ezt a pártalan, rologóra sült nyencséget. A szerbek sem rendeznek pikniket elgányosan, de bármily nélkül, amit rendeznek a „strukli” nevű édesesség követ.

Az olaszok nemcsak megőrtékék ellen az országban is hazai étkezési szokásaikat és eledelüket, de egyes ételeket bevezettek az amerikai konyhába is. Senkinek sem kell külön be-

Keletkanadában... HAZAK, FARMOK STB., ADÁS-VETELET INTEZÉSESE VELEM... LOUIS SZABO... BOX 244 9 Crowland Str. Welland, Ont.

mutatni a spagettit, raviolit, broccolit vagy carciofit. A magyar gulyást ma már Amerika minden részében ismerik és előszeretettel tűzik az étlapra New Yorkban, San Franciscóban éppennygy, mint Montrealban avagy Calgaryban.

De hogy nemcsak a rostélyos ár többet a hitelegi süttöt és belül mégis nyers húst megegyeknél, hanem a magyar háziukrázat is fényesen megállja helyét a más nemzetek nyencségekkel való versenyben — azt tapasztalhatták derék háziasszonyaink, amikor meghívták kanadai születési ismerőseiket egy kis „kóstolóra”. A winniepei Magyar Nőszövetség legutóbbi kézmunka kiállításán is a szép-

számában megjelent angol hölgyek sinit percek alatt szétkapkodták a magyaros készített finom süteményeket s hogy nem csupán udvariasságból dícsérték a magyar konyhát, azt mutatja az is, hogy Gyula Istvánné assóia allig gyöz eleget sütni-főzni, hogy az angolok rendelkezésnek eleget tessenek.

Ha tehát el is tanulják háziasszonyaink a kanadai ételkészítések gyors és praktikus módját, sose felejtsek, hogy a magyar konyha még legelsőbőségesebb vetélytársaink véte ménye szerint is olyan izletes fogásokat produkál, amilyenekkel nem dicsekedhetik akármelyik náció.

ÉRDEKES MAGYAR TALALMÁNY, MELY VÉGLEG MEGAKADALYOZZA A REPULÓGÉP KATASZTRÓFÁKAT

Neubauer István mechanikus légi járműveknél alkalmazható mentőberendezést talált fel, amelynek célja az, hogy katasztrófálsnak mutatózó veszély esetén a pilótának és az utasoknak megmentse az életét.

E célra eddig csak egyénenként külön-külön használtak ejtőernyőket, ami veszélyes, kockázatos és nagyon bizonytalan mentőeszköz. Tökéletlenek ezek az ejtőernyők már csak azért is, mert nem mindig nyílnak ki és bizony, gyakori eset, hogy a me nekül pilóta mint véres holttest kerül a földön vagy pedig észrevétlenül fullad a tengerbe.

A magyar mechanikus találmányának működése független

a légtárművön utazó egyének képességeitől és mindegyik személy számára egyformán biztosítja a sikeres megmentést. Ez is ejtőernyő segítségével működik. Egy fogantyút kell csak elmozdítani a helyéből és bármi történjék is, a pilóták és az utasok megmenekültek. Az utasokat és a pilótát magába fogadó fülke elvált az aeroplán avagy hidroplán többi részétől, fölbohmlik a légi jármű és a fülke közti kapcsolat, a fülke ön-sulya folytán lefelé esik és százszázalékosan biztos, hogy kinyílik a fülkére szerelt ejtőernyő s a repülőgép valamennyi utasa meg van mentve.

Ez a mentőberendezés egy formán alkalmazható aeroplánra, léghajóra és léggömbre. Hidroplánoknál a fülke ugy van megszerkesztve, hogy a víz színe-re érve, biztos járásu csónaként szerepel.

— Most már boldog vagy? — kérdezte a császár.

— Igen — auttogta Muncsian-Nő és a párkány szélére lépett. — Nagyon boldog...

A következő pillanatban pedig levette magát a tenger mo rajló hullámaiba.

Igy mondták el San-Hai-Kuan lakói a nagy fal építésének és a szigeten álló templomnak a tör ténétét.

A templom, majd másfél ez-red után máig is áll, de a fal, a Mennyei Birodalmat védő építmény, már omladozik...

BÁLNAVADÁSZATON

Valahol északon, British Columbia festői partjain veszélyeztetett a közbiztonságot: tilosban halásztam. A fjordokat nyaldosó pajzán habgyöngyökön, le geltettem természeti csodákra éhes, fáradt szememet. A tenger csillárosan tiszta tükrét órákig bámultam és szívtam ma garba a süztiszta levegőt, melyet a sziklás partokon elnyújtó óserdők terebélyes fenyve seí szürtek ragyogóan tisztára és telltettek ózondúsá.

Valahol a messzeségben, az óceán színére nehezedő vibráló napsugár apró füstgomolyokat oszlat szét és rosszat sejtve barátommal, akit jóakaró gunnyal röviden csak öreg medvének szó lítottam, bárkánkat megszabadítottuk kötelekeltől és vízre bocsátottuk. A kis motoros nehéz kes pőfékeléssel elindult lassú csavargó útjára — a bizonytalan- lánágha.

Az „öreg medve” minden lutasága dacára is a halászfelsze-relés eltüntetésén fáradozott, mondván, jó lesz elővigyázatosnak lenni, mert tilalmi időszakban — nem tulságosan ajánlatos halászni.

A füstgomoly mindjobban közeledett. Valami hajóféle tünt fel a láthatáron. Mialatt a vén medve azon fejtegetésemre, hogy mily pokoli gyönyörű lesz a munkának nevezett tevékenység temetésén a zászlóhordó szerepét játszani a szokványos „shut-up”-pal felett, — a hajófele már az órrunk előtt is volt.

A kapitány egy jellegzetes „hé” kíséretében magához in-tett bennünket. Kissé szokatlan volt ez a parancsolást nem tulságosan rejtegető magához kéretés a nyílt tengeren.

Rövid szóváltás után a fedélzeten voltunk, míg kis bárkánk gunyosan hömpölygött utánunk ellenállás nélkül engedve a köté-l húzóerejének.

Tekintetem ugylátszik kérdőjelet rejtegetett, mert a kapitány egész röviden kijelentette, hogy bálnavadászatra megyünk és minden segítségre szüksége van.

Az első percekben némi büszkeség járt át. Bálnavadászatra nem mindennap mehetsz, gondoltam magamban, de titokban utáltam ezt a csöcseléket, mely inkább emlékeztetett valami ócs kavasas, rongyszédő bandára, mint a mesékben olvasott bálna vadászokra.

Nem kis túlzással kajütnek neveztek azt a kuckót, amelyet részemre kijelöltek. Penetráns illat riasztott vissza, de a sarokban, mintegy jótékony mécses,

egy pár jó megjelenésű üveg csillámlott — sziverősítőt sejtetve. Így hát megnyugodtam.

A hajó alig volt harminc méterhossza és egy cseppe sem nyújtotta azt a látszatot, hogy veszedelmes vállalkozásokra alkalmas. Egynéhány kupica szív-erősítő felszippantás után neki barkedora botorkálni kezdtem. A sok halászáti kelléknek csu-folt lim-lom között ajtókra, nyil-lásokra bukkantam; rongyokba burkolt lábu torzonborz alakokat láttam a mélységben sürgő-ni-forogni, akik nagyjából rész-karhosszusága késeket fentek s vigyorogtak.

Nem tuzlok, ha azt állítom, hogy nem éreztem magam egészen otthonosan és kellemesen.

A gépezet gyomra egy misztikus katlant rejtegetett olaj-égo félrással, de ez ugylátszik tulszás volt, mert abban gyönyörű hasáb fák resegtek. A fűtés té-rén elért nagy sikereim akarát-lanul is kiváltották belőlem azt a kétségtelenül megindokolt szakkérdést, hogy miért fűtik, fá-val az olajfűtésre berendezett kazánt? A válaszal egy feketére kormozott, majomra emlékeztető alak nem maradt adós. — En vizsont a válaszal — bármennyire szeretném is azt tovább-adni — kénytelen vagyok adós maradni. Ettől fogva természet szerűleg egyáltalán nem érint-keztem senkivel. A négy napig tartó kalózkodás után valami l-deges mozgólódás csalt ki odum-ból. Parancsok hangzottak. A rongyokba burkolt alakok ide-gesen futkároztak; valamire ké-szültek. A fedélzeten sürgős-for-gás. Egy otromba készülék kö-rül forgolódtak. Ágyu volt. A

dolog kezdett érdekes lenni. Majd ládákat cipeltek. Puska-port. Az ágyuba valami horogfé-lét helyeztek. — „Bálnák a lát-határon, mindenki a helyére” — szolt a komandó.

Erősen figyeltem. Szívverésem élénkült. Mindannyian egy pontra összpontosítottuk tekintetünket. Homályosan láttunk több, időnként felszökő vizsugar-félét. Szökőket a tengerben. — Majd sötét, lomha, domboru fe-lületek zavartak meg a tükörsi ma vízfelületet. Bálna!

Egy újabb parancs. Pokoll csönd, mely vagy husz percig tart... majd egy-két sutogó szó. Mindenki feszülten figyel, szótlanul. A látomány megis-métlődik, csakhogy most már közelebről. Az állat tisztán lát-ható, talán két hajó hossza van.

— Kész? ... Tűzelj! — volt a rövid parancs és az ágyuba helyezett horog szélesívsben — nagy robaj kíséretében suster-gett a bálna felé.

Mi lesz most? ... A hatalmas test pillanatok alatt a vízbe bu-kik, azután újra a felszínre jön, farkával hatalmasokat csap — majd nyílegyenesen felénk tart és elmerül...

A horog egy drótkötélre lé-vén erősítve. Feszült figyelem-mel kísértük, hogy a dob, mely-ről a drótkötél bomlik, percről-percre ürül. — a gördülés gyor-sasága csökken; majd fokról fok-ra megáll. Tíz-tizenöt perc, né-hány erős rázkódás, és a jelek szerint a fogás — sikerült.

A drótkötél bevonására szóló parancsot gyors tett követte. — A drótkötéldob sebesen forog. A hatalmas tengeri szörnyeteg

ugylátszik a felszínre igyekszik. Egyszerre csak egy rettenes lö-kést érzünk. Majd hajónk jobbra balra imbolyog. A víz felszí-ne felkorbácsolódik; az állat szaba-dulni akar a horogtól.

Vérfagyasztó percek. A kis alkotmány a rettenetes lökések-nek alig képes ellenállni. A le-gényesség futtában el el bukkik az imbolygó fedélzeten. Tajtékozó hullámok zavarják fel a vizet. ...Végre a „vén medve” egy ha-talmas puskával jelenik meg. Nagy nehézségek árán azt egy villára erősíti... célzó... majd el-sülti azt... a helyzet rosszab-bodik... A himbálódzás fokozó-dik...

Egy újabb lövés — és gyöz-tünk! Vörös vérsugár húzódik végig a harctéren, a víz színén és minden újból lecsendesül.

Félóra múlva a vén, rozoga al-kothmány vigan vonja maga után hatalmas zsákmányát, egy mint egy 60 láb hosszú bálnát.

A szakértők, a rongyokba bújt kalózkod most már röhögve, jókedvűen számolnak: 120 bar-rel (1700 liter) olaj, hus, csön-tok stb. — igen jó fogás. És a rémes izgalom színhelye lassan egy szakszerű hus és zsir feldol-gozó gyárrá változik.

Ha még olyan jól sikerült is-én a kiállott izgalom után mégis ugylátszik, hogy magam-ban, mikor a „vén medvével” e-gyütt csendesen vitorlázunk ha-zafelé, hogy többet nem fogok tilosban halászni.

VESZELSZKY

100,000 MÉRFÖLD — KERÉKPÁRON

Érdekes vendége volt a magyar or-szágutaknak egy hollandi világjáró: Vermeyes Vilmos gyémántkésőőrös sze-mélyében, aki eddig kerékpárral nem kevesebb, mint negyvenháromezer mérföldet tett meg. Még 1927-ben in-dult el Upsalából és csak az 1930-ik évben számít hazakerkezni, mikorra százezer mérföldnyi utat tesz majd meg.

Egy svédországi cég kerek ötezer dolláros díjat tűzött ki annak, aki est az utat a fenti határidőre megteszi a Michelin-féle kerékpár-gummkir-t. Vermeyes Vilmos egy fillér nélkül in-dult el Upsalából és a Michelin-cégtől csak egy kerékpárt kapott a szóta az zel járja a világot.

Eddig bejárta Hollandiát, Beigi-t, Franciaországot, Németországot, Dániát, Norvégát, Svéd- és Finnországot, Oroszországot, Észtországot Lit-vániát, Lengyelországot, Csehszlováki-át, Ausztriát, Svájcot, Olaszországot, Ju-goszláviát, majd Suedenél lépett ma-gyar területre.

Magyarországra beutazása után Románia-ban onnan Bulgárián, Török-or-szágon át Ázsia-ba megy, majd An-ri-kába hajózik át, ahonnan Afrika-ba megy és onnan hajózik át Európá-ba s Délfranciaországon át 1930-ban ér-kezik Amsterdamba.

... ELŐBB VAGY UTÓBB FEL-KELL EBRESZTENI A KISANTAN-TOT ABRÁNDOZÁSAIBÓL. MAGYAR ORSZÁGOT MEGILLETI AZ UJRA-RENDEZÉS!

A londoni Forthnightly Review febr. 27-iki számából.